

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ivana Machyniaka v právnej veci žalobcu **Mesta T.**, proti žalovanej **T., s.r.o.**, so sídlom v T., zastúpenej JUDr. J. P., advokátom so sídlom v D., o **určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 3 C 199/2006, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2008 sp. zn. 10 Co 213/2007 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **z a m i e t a**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Dolný Kubín 28.5.2002 sa žalobca domáhal voči žalovanej určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností pre kat. úz. T. na liste vlastníctva č. X. ako pozemok parcela č. X. – v častiach záhrady o výmere X. m² a zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² a parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² a ako stavba – budova hotela L. súp. č. X., postavená na pozemku parcela č. X.. V žalobe uviedol, že vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam nadobudol podľa § 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), no v katastri nehnuteľností je ako

ich vlastníčka zapísaná žalovaná, a to na základe kúpnej zmluvy uzavretej s obchodnou spoločnosťou S., s.r.o., ktorá však vlastníctvo k prevádzaným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudla.

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom z 30. apríla 2007 č.k. 3 C 199/2006-379 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Takto rozhodol poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že žalobca sa vlastníkom nehnuteľností, ku ktorým žiadal určiť vlastnícke právo, nestal, pretože nebolo preukázané naplnenie zákonných predpokladov pre nadobudnutie jeho vlastníctva stanovených v § 2 ods. 6 zákona o majetku obcí. Uviedol, že v zmysle tohto ustanovenia vecí, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, ku ktorým prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu (podľa zákona č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národných výborov na obce, ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy, účinného od 19. decembra 1990), podliehajúce prevodom vlastníctva na iné právnické a fyzické osoby podľa osobitných predpisov (podľa zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby – ďalej len „zákon č. 427/1990 Zb.“) sa stanú majetkom obce potom, čo sa podľa týchto predpisov rozhodne, že sa nezaradia do zoznamu prevádzkových jednotiek určených na účely prevodu vlastníctva alebo ak sa z tohto zoznamu vylúčia, ako aj tie veci, ktoré sa nevydražia ani v opakovanej dražbe. Tieto veci nadobudne obec ich odovzdaním a prevzatím. V predmetnej veci však nebola preukázaná existencia rozhodnutia o nezaradení označených nehnuteľností (ku ktorým mali právo hospodárenia Reštaurácie D., š.p., ku ktorému prešla zakladateľská funkcia na žalobcu) do zoznamu prevádzkových jednotiek určených na účely prevodu vlastníctva, prípadne rozhodnutia o ich vylúčení z tohto zoznamu alebo vykonanie neúspešnej „opakovanej dražby“, ani ich odovzdanie žalobcovi.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. marca 2008 sp. zn. 10 Co 213/2007 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že určil vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností pre kat. úz. T. ako pozemok parcela č. X. (správne X.) – v častiach záhrady o výmere X. m² a zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m² a parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m² a ako stavba – budova hotela L. súp. č. X., postavená na pozemku parcela č. X.. Zároveň rozhodol, že účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva. Určenie vlastníckeho práva

žalobcu odôvodnil výsledkami doplneného dokazovania vykonaného v odvolacom konaní, z ktorých vyplynuli skutkové zistenia, že po rozhodnutí súdu prvého stupňa štát ako vlastník sporných nehnuteľností prostredníctvom správcu tohto majetku – Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky – delimitačným protokolom odovzdal tieto nehnuteľnosti žalobcovi. Tým boli splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalobcom podľa zákona o majetku obcí. V odôvodnení rozsudku tiež uviedol, že rozhodnutie o nezaradení prevádzkovej jednotky (ktorú tvorili označené nehnuteľnosti, teda hotel L. so zastavanými a príslušími pozemkami) do procesu tzv. malej privatizácie (t.j. do procesu jej predaja postupom podľa zákona č. 427/1990 Zb.), resp. rozhodnutie o vylúčení určitej prevádzkovej jednotky zo zoznamu prevádzok určených pre účely prevodu vlastníctva štátu na iné právnické a fyzické osoby, nebolo rozhodnutím správneho orgánu, ale dispozíciou vlastníka (štátu) so svojím majetkom. Išlo o iný akt štátnej správy organizačnej povahy, ktorý sa nepovažuje za akt podľa správneho poriadku. Zostavenie zoznamu prevádzkových jednotiek ponúkaných na verejnú dražbu do procesu malej privatizácie zároveň znamenalo, že o tých prevádzkových jednotkách určitého subjektu (napr. štátneho podniku), na ktoré sa inak vzťahoval zákon č. 427/1990 Zb. a ktoré neboli súčasťou daného zoznamu, rozhodol vlastník – štát – tak, že ich do zoznamu nezaradil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, odňatím možnosti konať pred súdom a inými vadami konania. Vyčítala odvolaciemu súdu nesprávne právne závery v otázke splnenia predpokladov pre prechod vlastníckeho práva štátu na žalobcu podľa § 6 ods. 2 zákona o majetku obcí, keď podľa jej názoru doteraz chýba rozhodnutie o nezaradení sporných nehnuteľností do zoznamu prevádzkových jednotiek na účely predaja v procese malej privatizácie a nedošlo ani k odovzdaniu a prevzatiu týchto nehnuteľností žalobcom, pretože štát nie je ich užívateľom. Namietala aj porušenie zásad spravodlivého procesu s následkom odňatia možnosti konať pred súdom a to tým, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, voči ktorým nemohla vzniesť námietky na inštančne vyššom súde. Poukazovala aj na to, že odvolací súd sa neriadil ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., keď vykonal dokazovanie na okolnosti, na ktoré žalobca v odvolaní nepoukazoval a nevyvodil žiaden dôsledok z toho, že vzhľadom na nedostatky plnomocenstva pre JUDr. I. B. bolo odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Žalobca sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je dôvodné.

Najvyšší súd predovšetkým z úradnej povinnosti skúmal existenciu vád konania taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 O.s.p. a iných vád, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zistil, že z obsahu spisu žiadne takéto vady nevyplývajú. Za neopodstatnenú považoval námietku dovolateľky o odňatí možnosti konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť tým, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch. Možnosť zmeny rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom výslovne predpokladá ustanovenie § 220 O.s.p., v zmysle ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Zmena prvostupňového rozsudku prichádza do úvahy nielen v prípadoch nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa pri inak správne zistenom skutkovom stave, ale aj v prípadoch, v ktorých odvolací súd doplnil dokazovanie za podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 213 ods. 4 O.s.p. a v dôsledku toho v zmysle § 213 ods. 1 O.s.p. nebol viazaný skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom. Postup odvolacieho súdu dôsledne rešpektujúci uvedené ustanovenia, o ktorých platí prezumpcia ústavnosti, nemôže byť porušením zásad spravodlivého procesu a teda odňatím možnosti konať pred súdom. Správny bol aj postup odvolacieho súdu pokiaľ doplnil dokazovanie vykonaním dôkazov navrhnutých žalobcom až v štádiu odvolacieho konania na preukázanie skutočností, ktoré nastali po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa, resp. až po podaní odvolania. Keďže tieto skutočnosti nastali až po podaní odvolania a uplynutí odvolacej lehoty, bolo zrejmé, že žalobca ich bez svojej viny nemohol označiť nielen do rozhodnutia súdu prvého stupňa, ale ani do uplynutia odvolacej lehoty. Vychádzajúc zo zásady vyplývajúcej z ustanovenia § 154 ods. 1 O.s.p., podľa ktorej pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a majúci na zreteli účel občianskeho súdneho konania, ktorým je zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, odvolací súd bol oprávnený doplniť dokazovanie na preukázanie skutočností, ktoré mali nastať až v štádiu odvolacieho konania a ktoré sa mohli, vzhľadom na predmet konania, významne dotknúť hmotnoprávnej

sféry žalobcu z hľadiska ním tvrdeného vlastníckeho práva. Nedôvodná bola aj námietka dovolateľky o podaní odvolania neoprávnenou osobou. Z obsahu podaného odvolania nemožno mať pochybnosti, že bolo podané v mene žalobcu a dodatočným predložením plnomocenstva riadne udeleného žalobcom pre jeho zástupkyňu, ktorá odvolanie podpísala, splňal tento opravný prostriedok všetky zákonom požadované náležitosti.

Následne sa dovolací súd zaoberal správnosťou napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to správneho právneho posúdenia veci. Nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť nesprávnu aplikáciu hmotného práva na zistený skutkový stav alebo jeho nesprávny výklad, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie.

V preskúmvanej veci žalobca vyvodzoval svoje vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam zo zákona o majetku obcí. Odvolací súd preto správne skúmal existenciu podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcom podľa tohto zákona.

Veci, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, rozpočtovým, príspevkovým organizáciám a drobným prevádzkárňam národných výborov, ku ktorým prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu, prechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú (§ 2 ods. 2 veta prvá zákona o majetku obcí).

Veci uvedené v odseku 2 podliehajúce prevodom vlastníctva na iné právnické a fyzické osoby podľa osobitných predpisov, sa stanú majetkom obce potom, čo sa podľa týchto predpisov rozhodne, že sa nezaradia do zoznamu prevádzkových jednotiek určených na účely prevodu vlastníctva alebo ak sa z tohto zoznamu vylúčia, ako aj tie veci, ktoré sa nevydražia ani v opakovanej dražbe. Tieto veci nadobudne obec odovzdaním a ich prevzatím (§ 2 ods. 6 veta prvá a druhá zákona o majetku obcí).

Citované ustanovenia zákona o majetku obcí odvolací súd v predmetnej veci správne interpretoval a správne ich aplikoval na skutkový stav tak, ako bol tento zistený po doplnení dokazovania v odvolacom konaní. Aj podľa názoru dovolacieho súdu žalobca v priebehu odvolacieho konania v dôsledku odovzdania a prevzatia nehnuteľností, ku ktorým sa domáhal určenia vlastníckeho práva, nadobudol k nim vlastnícke právo. Dokazovaním vykonaným oboma súdmi bolo z hľadiska skutkového zistené, že nehnuteľnosti, ku ktorým sa žalobca

domáhal určenia vlastníckeho práva, boli pôvodne ako majetok štátu – Slovenskej republiky – v správe Reštaurácií D., š.p. so sídlom v D. (ďalej len „Reštaurácie“). Tento subjekt vstúpil do likvidácie dňom 1.10.1991 na základe uznesenia Mestskej rady Mesta D. č. X. z 26.9.1991. Kúpnu zmluvou z 9.3.1992 Reštaurácie odpredali predmetné nehnuteľnosti obchodnej spoločnosti S. s.r.o., keď už predtým na dražbe vykonanej dňa 28.12.1991 boli vydražené touto spoločnosťou. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, pobočka Námestovo z 20.8.1996 č.k. 4 C 239/93-106, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28.1.1997 sp. zn. 16 Co 4402/96, bola určená neplatnosť uvedenej kúpnej zmluvy. Vlastnícke právo žalovanej k označeným nehnuteľnostiam bolo zapísané do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 1.2.2002 uzavretej medzi ňou ako kupujúcou a spoločnosťou S. s.r.o. ako predávajúcou. Zo skutkových zistení ďalej vyplynulo, že dražba vykonaná 28.12.1991 nebola dražbou podľa zákona č. 427/1990 Zb., ale len úkonom vykonaným na žiadosť likvidátora Reštaurácií za účelom speňažovania majetku tohto štátneho podniku, a že nehnuteľnosti neboli ako prevádzková jednotka zahrnuté do zoznamu prevádzkových jednotiek, ktoré Reštaurácie ešte pred vstupom do likvidácie ponúkli na predaj vo verejnej dražbe postupom podľa zákona č. 427/1990 Zb. Takto zistený skutkový stav umožňoval právny záver, že sporné nehnuteľnosti neprestali byť majetkom štátu (keďže nebol preukázaný žiaden platný právny úkon a ani iná právna skutočnosť ako napr. vydržanie, ktorým by bol štát vlastnícke právo stratil), že ich správcom sa po zániku Reštaurácií ako pôvodného správcu a po zániku Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky stalo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (§ 47c ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby) a že tento správca bol oprávnený v zmysle § 2 ods. 2 vyhlášky č. 364/2000 Z.z. uzavrieť so žalobcom delimitačný protokol o odovzdaní a prevzatí tohto majetku štátu. Dovolací súd považuje za správny aj právny záver odvolacieho súdu, že neuvedenie niektorých prevádzkových jednotiek v zozname prevádzkových jednotiek určených na predaj postupom podľa zákona č. 427/1990 Zb. treba považovať za rozhodnutie o ich nezaradení do tohto zoznamu. Zákon č. 427/1990 Zb., na ktorý odkazuje § 2 ods. 6 zákona o majetku obcí, totiž v žiadnom zo svojich ustanovení nepredpokladal vyhotovovanie zoznamu prevádzkových jednotiek nezaradených na predaj podľa tohto zákona, a v tomto zmysle ani rozhodovanie o ich nezaradení, ale výslovne upravoval len vyhotovenie a potvrdenie zoznamu prevádzkových jednotiek určených na tento predaj a náležitosti takéhoto zoznamu. Právny záver odvolacieho súdu o splnení podmienok pre prechod označeného majetku štátu do vlastníctva žalobcu v zmysle § 2 ods. 6 zákona o majetku obcí nie je v rozpore ani s právnymi závermi

uvedenými v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 15/96, na ktorý poukazovala dovolateľka, pretože v prejednávanej veci, ako už bolo uvedené, nedošlo k platnému prevodu majetku štátu v rámci likvidácie štátneho podniku, ktorý bol pôvodne správcom tohto majetku, a tak nebolo potrebné riešiť otázku prípadnej konkurencie medzi prevodom vlastníctva k majetku štátu v rámci likvidácie štátneho podniku a prechodom tohto vlastníctva na obec v zmysle zákona o majetku obcí.

So zreteľom na uvedené dovolací súd, stotožňujúc sa s právnymi závermi odvolacieho súdu ako i s dôvodmi jeho rozsudku, na ktoré v podrobnostiach poukazuje, dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Žalobcovi úspešnému v dovolacom konaní náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu v súvislosti s ním žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová